

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนการใช้ที่ดินตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนายั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ได้นำแนวคิดของ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.) และสถานีพัฒนาที่ดิน (สพด.) ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สพด. ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-2
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-9
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-6
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-3
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-3

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-2
เอกสารอ้างอิง	8-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสตูล (ปี พ.ศ.2536-2565)	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	2-5
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ปี 2565	2-9
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ปี 2565	2-10
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ปี 2565	2-11
3-1	สมบัติดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	3-5
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	5-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	6-6
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2568	7-6
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-9
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-10

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-4
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	2-1
2-2	สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสตูล	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	2-8
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	3-7
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	4-5
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	4-6
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	6-8
7-1	การชะล้างพังทลายของดินในเขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	7-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) **วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ** ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน...

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาสถาบันการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดิน อย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี พ.ศ.2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการ ทรัพยากรดินและที่ดิน ด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุด ข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัดบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศภายในปี พ.ศ.2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น และอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio – Circular – Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะทำงานวิชาการของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน/สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

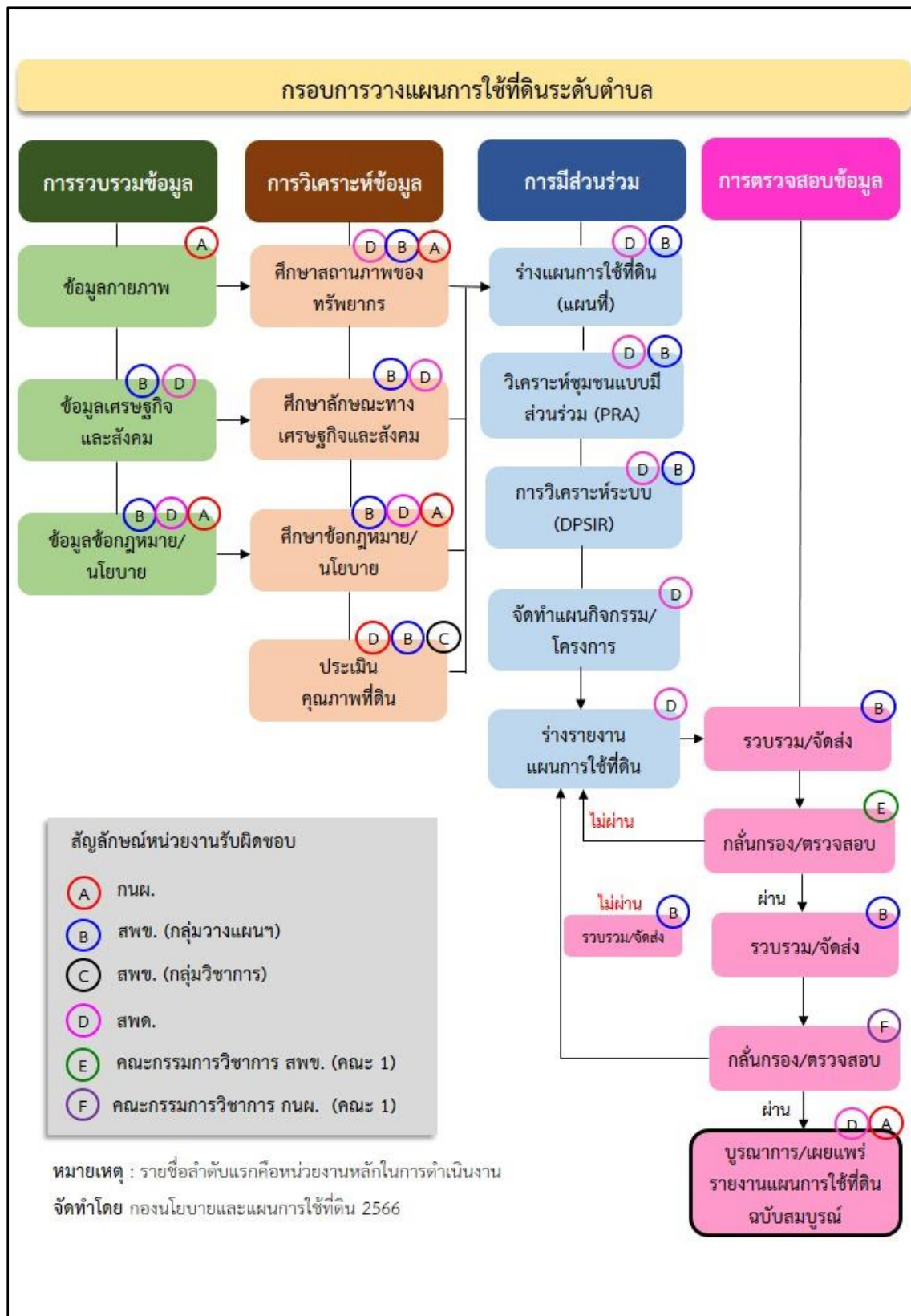
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

เมืองละงูน่าอยู่ เขตสุขภาพดี รักษาวัฒนธรรม นำการท่องเที่ยว (องค์การบริหารส่วนตำบลละงู, 2566)

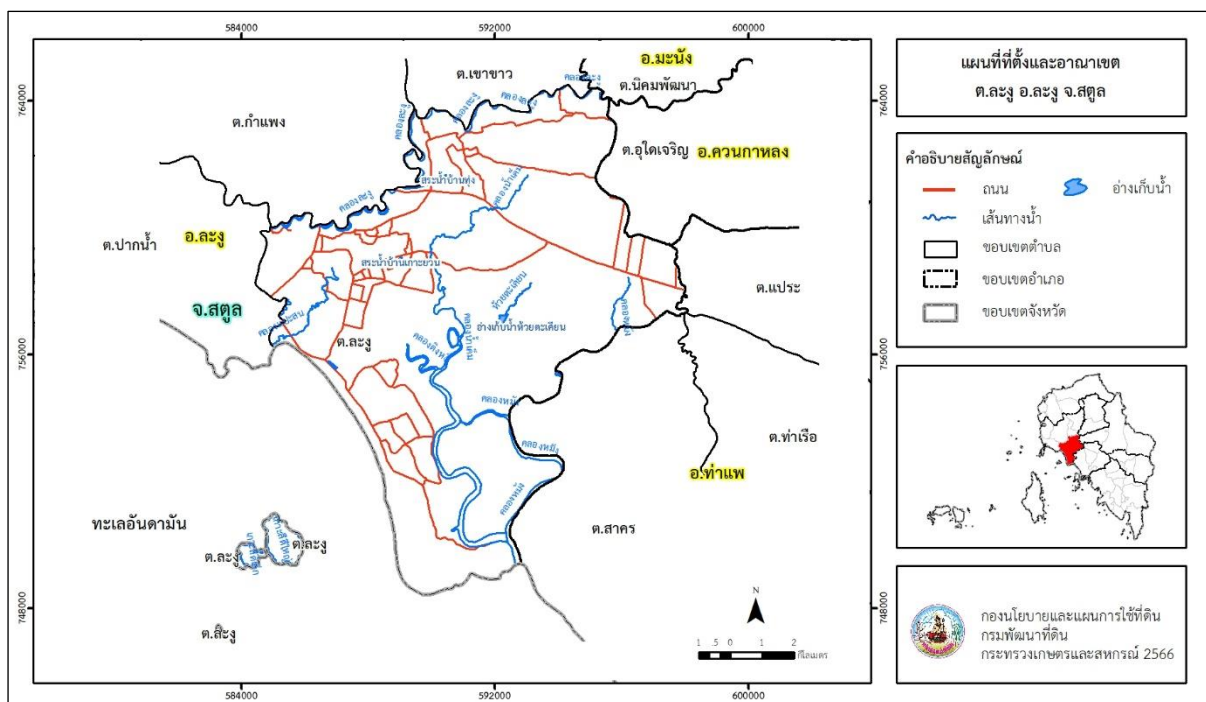
รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอละงู มีพื้นที่ประมาณ 114 ตารางกิโลเมตร หรือ 71,278 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลกำแพง และตำบลเขาขาว อำเภอรङู และตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลอุไ้เจริญ อำเภอกวนกาหลง ตำบลแปะ ตำบลท่าเรือ และตำบลสาคร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล และทะเลอันดามัน

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านท่าชะมวง	หมู่ที่ 10 บ้านห้วยไทร
หมู่ที่ 2 บ้านปากละงู	หมู่ที่ 11 บ้านห้วยมะพร้าว
หมู่ที่ 3 บ้านเกาะยวน	หมู่ที่ 12 บ้านในเมือง
หมู่ที่ 4 บ้านลาหงา	หมู่ที่ 13 บ้านทุ่งพัฒนา
หมู่ที่ 5 บ้านทุ่ง	หมู่ที่ 14 บ้านหลอมปิ่น
หมู่ที่ 6 บ้านหัวทาง	หมู่ที่ 15 บ้านในไร่
หมู่ที่ 7 บ้านบากันโต๊ะทิด	หมู่ที่ 16 บ้านคลองน้ำเค็ม
หมู่ที่ 8 บ้านนาพญา	หมู่ที่ 17 บ้านวังซ่อนชัย
หมู่ที่ 9 บ้านคลองซุด	หมู่ที่ 18 บ้านโคกพะยอม

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ และลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย พื้นที่ลาดเทจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือสู่ตอนกลางและตอนใต้ของตำบลซึ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลน ส่วนด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น คลองน้ำเค็ม คลองละงู คลองหมัง อ่างเก็บน้ำห้วยตะเคียน เป็นต้น

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ.2536-2565) พบว่า ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.9 องศาเซลเซียส

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2,390.8 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 185 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝน 323.3 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 20 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสตูล ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงปลายเดือนธันวาคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

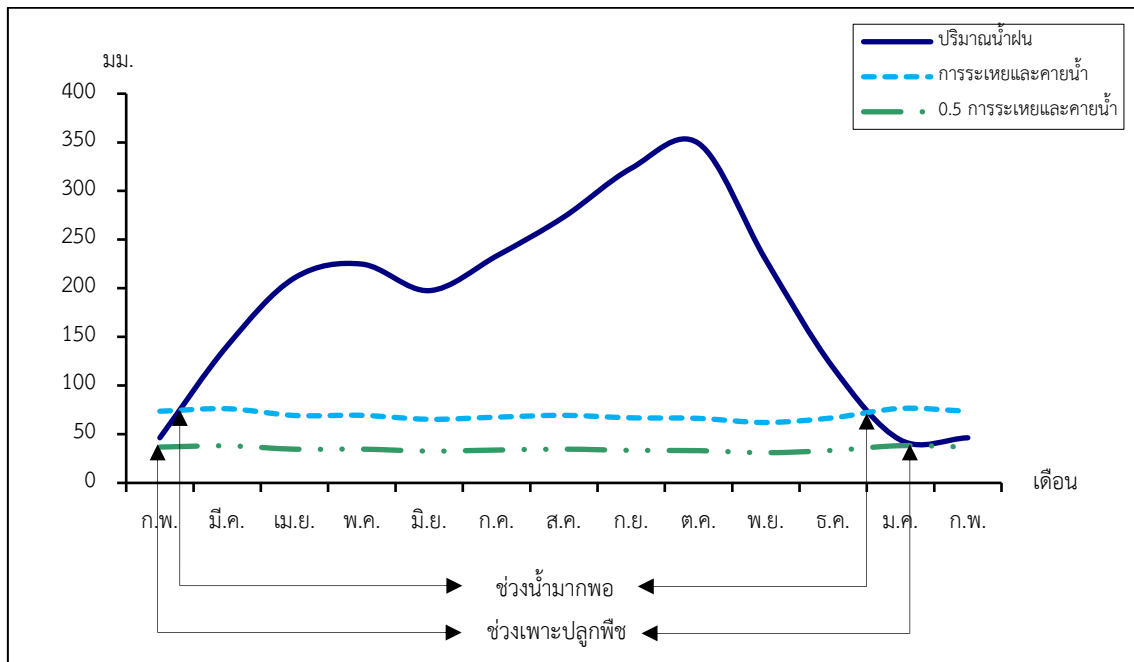
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสตูล¹ (พ.ศ.2536-2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	23.7	32.8	27.7	72.0	44.1	6.0	76.6	41.0
ก.พ.	23.5	34.2	28.2	70.0	46.4	5.2	73.6	43.0
มี.ค.	23.7	34.8	28.5	74.0	140.8	11.3	76.3	109.1
เม.ย.	24.4	34.1	28.4	80.0	210.7	16.4	69.3	139.7
พ.ค.	24.6	33.3	28.3	82.0	224.9	17.4	69.4	144.0
มิ.ย.	24.3	32.6	27.9	82.0	197.6	15.9	65.4	135.1
ก.ค.	24.1	32.2	27.7	83.0	233.2	17.1	67.6	146.2
ส.ค.	24.0	32.0	27.5	83.0	273.3	18.7	69.4	152.3
ก.ย.	23.8	31.7	27.2	84.0	323.3	20.1	66.9	157.3
ต.ค.	23.8	31.8	27.0	85.0	349.0	23.5	66.3	159.9
พ.ย.	23.8	31.9	27.2	83.0	229.1	19.6	62.1	145.1
ธ.ค.	23.6	31.7	27.2	78.0	118.4	13.3	67.0	96.0
เฉลี่ย	23.9	32.8	27.7	79.7	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,390.8	184.5	829.9	1,468.7

หมายเหตุ : ¹ เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

² จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่าวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

รูปที่ 2-2 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสตูล

2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินต่ำบละสูง อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 5,983 ไร่ หรือร้อยละ 8.38 ของพื้นที่ต่ำบ
- 2) พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ 46,694 ไร่ หรือร้อยละ 65.53 ของพื้นที่ต่ำบ ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 3,524 ไร่ หรือร้อยละ 4.95 ของพื้นที่ต่ำบ ได้แก่ นาไร่ นาข้าว
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 112 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของพื้นที่ต่ำบ ได้แก่ อ้อย อ้อย/ยางพารา สับปะรด/ยางพารา สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน พริก/ยางพารา อ้อย/กล้วย
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 38,830 ไร่ หรือร้อยละ 54.48 ของพื้นที่ต่ำบ ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ปลูกเพื่อการค้า ยางพารา/กล้วย ยางพารา/มังคุด ปาล์มน้ำมัน /มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน/กล้วย ปาล์มน้ำมัน/แก้วมังกร

2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 874 ไร่ หรือร้อยละ 1.69 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม เงาะ เงาะ /มะพร้าว เงาะ/กลางสาด มะพร้าว มะพร้าว/กล้วย กล้วย กลางสาด ลองกอง

2.5) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 3,337 ไร่ หรือร้อยละ 4.69 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 13,733 ไร่ หรือร้อยละ 19.26 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบ สมบูรณ์ ป่าชายเลนรกรากพื้นที่ฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 3,846 ไร่ หรือร้อยละ 5.39 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง ทะเล อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,022 ไร่ หรือร้อยละ 1.44 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม หาดทราย ที่ทิ้งขยะ

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	5,983	8.38
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	7	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	3,701	5.19
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	1,385	1.94
U405	ถนน	533	0.75
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	173	0.24
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	74	0.10
U600	สถานที่ร้าง	7	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	17	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	22	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	58	0.08
U605	สถานบริการน้ำมัน	6	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	46,694	65.53
A100	นาร้าง	1,638	2.30
A101	นาข้าว	1,886	2.65

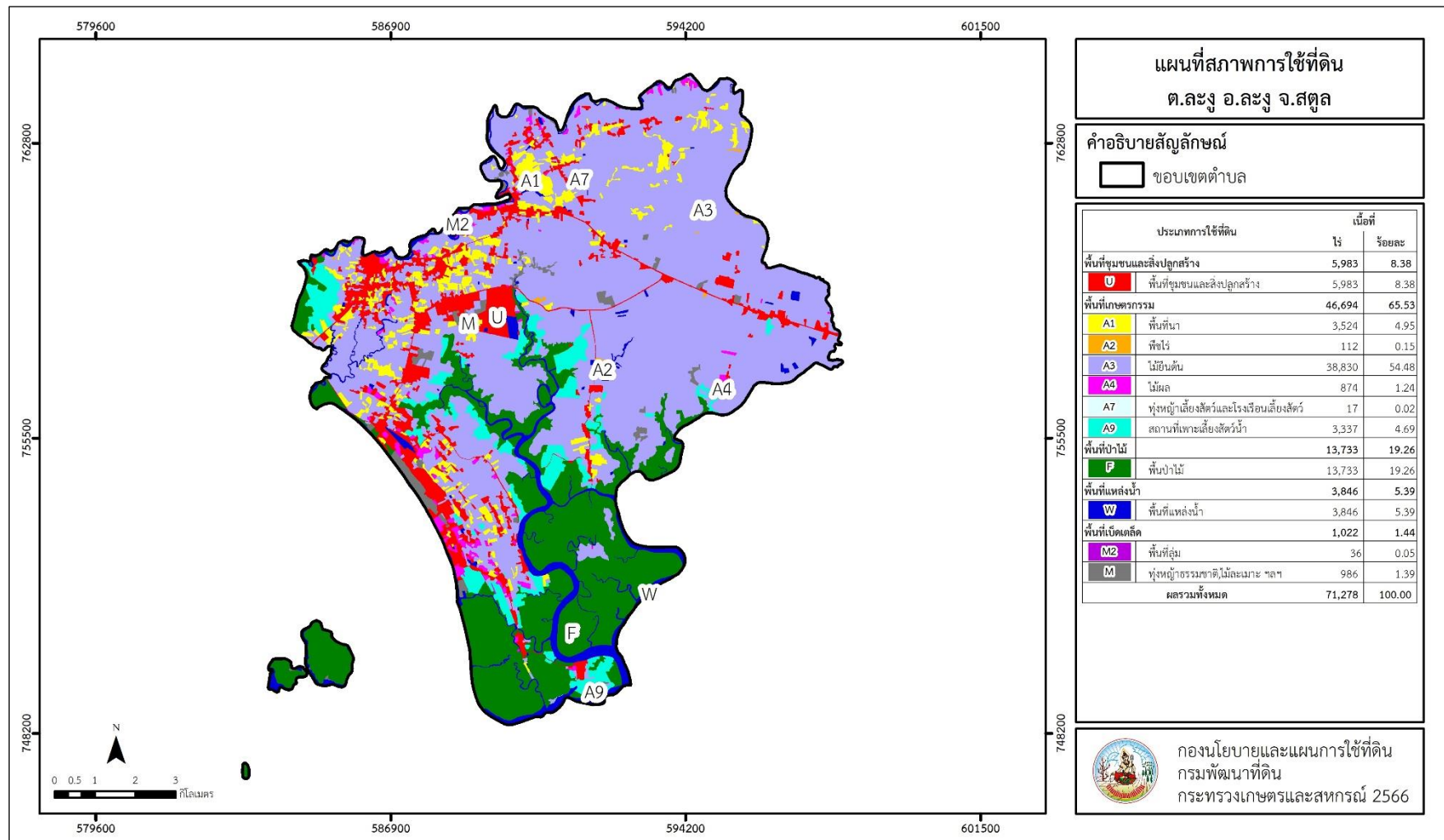
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A203	อ้อย	5	0.01
A203/A302	อ้อย/ยางพารา	18	0.02
A205/A302	สับปะรด/ยางพารา	76	0.11
A205/A303	สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน	9	0.01
A229/A302	พริก/ยางพารา	2	-
A203/A411	อ้อย/กล้วย	2	-
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,275	1.79
A301	ไม้ยืนต้นผสม	7	0.01
A302	ยางพารา	29,590	41.51
A303	ปาล์มน้ำมัน	7,875	11.05
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	7	0.01
A302/A411	ยางพารา/กล้วย	15	0.02
A302/A419	ยางพารา/มังคุด	4	0.01
A303/A405	ปาล์มน้ำมัน/มะพร้าว	28	0.04
A303/A411	ปาล์มน้ำมัน/กล้วย	23	0.03
A303/A426	ปาล์มน้ำมัน/แก้วมังกร	6	0.01
A401	ไม้ผลผสม	112	0.16
A404	เงาะ	19	0.03
A404/A405	เงาะ/มะพร้าว	1	-
A404/A420	เงาะ/กลางสาด ลองกอง	12	0.02
A405	มะพร้าว	712	1.00
A405/A411	มะพร้าว/กล้วย	4	0.01
A411	กล้วย	8	0.01
A420	กลางสาด ลองกอง	6	0.01

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	17	0.02
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	717	1.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	2,620	3.68
F	พื้นที่ป่าไม้	13,733	19.26
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,254	1.76
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	203	0.28
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	12,275	17.22
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	1	-
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,022	1.44
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	290	0.41
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	620	0.87
M201	พื้นที่ลุ่ม	36	0.05
M601	หาดทราย	11	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	64	0.09
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	3,846	5.39
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	2,608	3.66
W103	ทะเล	768	1.08
W201	อ่างเก็บน้ำ	273	0.38
W202	บ่อน้ำในไร่นา	196	0.27
ผลรวมทั้งหมด		71,278	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566)

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแปะ-ระ อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลสูงประชากรรวม 23,359 คน แยกเป็นชาย 11,621 คน เป็นหญิง 11,738 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 204.83 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 7,023 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 3,446 ครัวเรือน หรือร้อยละ 49.07 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 3,577 ครัวเรือน หรือร้อยละ 50.93 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-5

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลสูง อำเภอสูง จังหวัดสตูล ปี 2565

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลสูง	7,023	11,621	11,738	23,359
หมู่ที่ 1 ท่าชะมวง	532	945	987	1,930
หมู่ที่ 2 ปากสูง	668	1,257	1,260	2,521
หมู่ที่ 3 เกะยวน	562	921	975	1,890
หมู่ที่ 4 ลาหงา	521	821	901	1,721
หมู่ที่ 5 หุง	302	505	529	1,028
หมู่ที่ 6 หัวทาง	604	743	785	1,520
หมู่ที่ 7 บากันโต๊ะทิด	209	393	388	783
หมู่ที่ 8 นาพญา	308	631	564	1,204
หมู่ที่ 9 คลองขุด	399	506	500	1,010
หมู่ที่ 10 ห้วยไทร	496	635	625	1,254
หมู่ที่ 11 ห้วยมะพร้าว	361	714	712	1,415
หมู่ที่ 12 ในเมือง	483	747	771	1,518
หมู่ที่ 13 หุงพัฒนา	245	465	425	888
หมู่ที่ 14 หลอมป็น	297	546	552	1,102
หมู่ที่ 15 ในไส	410	558	559	1,121
หมู่ที่ 16 คลองน้ำเค็ม	236	391	390	785

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 17 วังซ่อนชัย	201	416	394	816
หมู่ที่ 18 โคกพยอม	189	427	421	853

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	7,023	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	3,446	49.07
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	3,577	50.93

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลละงูจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 7,023 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 10.15 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลละงูประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน มะพร้าว และข้าว ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ.2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 191,659.19 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 55,332.79 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 167,476.34 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 48,351.11 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้

ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 24,182.85 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 6,981.68 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย	รายได้บุคคลเฉลี่ย	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย	รายจ่ายบุคคล
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง	(บาท/ปี)	(บาท/ปี)	(บาท/ปี)	เฉลี่ย (บาท/ปี)
ตำบลละงู	142,043.34	22,050.88	13,004.48	14,560.49	191,659.19	55,332.79	167,476.34	48,351.11
หมู่ที่ 1 ท่าชะมวง	108,042.25	53,995.06	40,938.74	33,199.20	236,175.25	64,071.56	510,673.82	138,539.79
หมู่ที่ 2 ปากละงู	126,026.97	7,484.06	13,571.85	23,473.66	170,556.54	44,318.53	71,346.10	18,539.04
หมู่ที่ 3 เกาะยวน	188,340.85	49,451.13	20,952.18	39,989.97	298,734.14	86,185.77	175,418.05	50,608.68
หมู่ที่ 4 ลาหงา	126,732.67	11,788.37	1,340.35	10,112.62	149,974.01	41,528.10	120,387.13	33,335.44
หมู่ที่ 5 พุง	256,166.67	4,700.42	4,464.14	845.99	266,177.22	86,062.76	131,593.92	42,548.10
หมู่ที่ 6 หัวทาง	115,064.85	10,010.21	4,949.41	2,728.50	132,752.97	48,641.43	60,695.72	22,239.25
หมู่ที่ 7 บากันโต๊ะทิด	185,006.54	21,670.59	14,891.63	9,464.05	231,032.81	71,122.78	195,256.86	60,109.26
หมู่ที่ 8 นาพญา	151,705.07	20,529.95	1,267.28	6,082.95	179,585.25	46,503.58	155,507.38	40,268.62
หมู่ที่ 9 คลองซุด	137,282.61	22,521.74	16,078.80	3,981.52	179,864.67	53,813.17	155,843.48	46,626.34
หมู่ที่ 10 ห้วยไทร	108,958.20	17,834.42	12,500.35	15,542.58	154,835.55	55,117.56	124,805.63	44,427.67
หมู่ที่ 11 ห้วยมะพร้าว	153,604.05	14,432.43	8,456.76	11,401.69	187,894.93	44,997.49	147,167.23	35,243.93
หมู่ที่ 12 ในเมือง	176,709.48	11,798.17	3,796.64	779.82	193,084.10	51,000.40	141,884.10	37,476.66
หมู่ที่ 13 พุงพัฒนา	127,477.88	16,842.92	11,728.76	4,546.02	160,595.58	51,997.99	140,545.58	45,506.16
หมู่ที่ 14 หลอมป็น	67,698.06	31,681.07	24,744.59	21,855.65	145,979.36	52,117.42	104,498.83	37,308.07
หมู่ที่ 15 ในไส	147,212.93	23,269.96	3,245.25	6,887.45	180,615.59	47,884.98	154,056.65	40,843.65
หมู่ที่ 16 คลองน้ำเค็ม	196,524.26	16,402.97	14,492.08	6,991.09	234,410.40	70,253.56	181,640.59	54,438.28
หมู่ที่ 17 วังซ่อนชัย	86,834.25	38,287.29	17,281.22	22,587.29	164,990.06	44,974.70	159,698.90	43,532.38
หมู่ที่ 18 โคกพยอม	142,662.72	10,781.07	3,176.92	6,718.93	163,339.64	47,348.89	141,784.02	41,100.34

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

- 1) ป่าอนุรักษ์ พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ คือ เขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เนื้อที่ 1,224 ไร่
- 2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

- (1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 2,888 ไร่

- (2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 20,901 ไร่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

- (1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B เนื้อที่ 586 ไร่

- (2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 82 ไร่

- (3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 417 ไร่

- (4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 7,932 ไร่

- (5) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 60,920 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลละงู มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) 2,390.8 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลละงู มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองตันตอ คลองตึงหัง คลองน้ำเค็ม คลองแปะสน คลองละงู คลองหมิง สระน้ำบ้านเกาะยวน สระน้ำบ้านทุ่ง หนองปันหย้า และห้วยตะเคียน

แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยตะเคียน

3.2.3 จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) พบว่า ตำบลละงู มีจำนวนบ่อบาดาลราชการ จำนวน 21 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชน จำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 21 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 4 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 9 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Blm-sIA ชุดดินบางละมุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,634 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Kut-sicIA ชุดดินคลองชุด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,184 ไร่ หรือร้อยละ 7.27 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Ptl-sicIA ชุดดินพัทลุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,148 ไร่ หรือร้อยละ 4.42 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Pym-clA ชุดดินพะยอมงาม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,055 ไร่ หรือร้อยละ 4.29 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Ra-sicA ชุดดินระแงะ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,653 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Stu-sIA ชุดดินสตูล มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,971 ไร่ หรือร้อยละ 5.57 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน Tkt-sIA ชุดดินตะกั่วทุ่ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 14,782 ไร่ หรือร้อยละ 20.74 ของเนื้อที่ตำบล

8) หน่วยแผนที่ดิน Wat-clA ชุดดินวังตง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,301 ไร่ หรือร้อยละ 7.44 ของเนื้อที่ตำบล

9) หน่วยแผนที่ดิน Wat-sic1A ชุดดินวังตง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 921 ไร่ หรือร้อยละ 1.29 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 12 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA ชุดดินบาเจาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,573 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Chl-slA ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 192 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Hh-lsA ชุดดินหัวหิน มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 192 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Kkt-clB ชุดดินเขาขาด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 15,821 ไร่ หรือร้อยละ 22.20 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Kkt-clC ชุดดินเขาขาด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 188 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Kkt-gclB ชุดดินเขาขาด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 912 ไร่ หรือร้อยละ 1.28 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน LL-sic1A ชุดดินลำภูรา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล

8) หน่วยแผนที่ดิน LL-hb,gm-sic1A ดินลำภูราที่มีความอึดตัวเบสสูงและมีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล

9) หน่วยแผนที่ดิน LL-mw,pic-sic1A ดินลำภูราที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและมีสีลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,152 ไร่ หรือร้อยละ 4.42 ของเนื้อที่ตำบล

10) หน่วยแผนที่ดิน LL-pic-sic1A ดินลำภูราที่มีสีลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 194 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล

11) หน่วยแผนที่ดิน Pac-clB ชุดดินปากจั่น มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 23 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล

12) หน่วยแผนที่ดิน Ro-silA ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,542 ไร่ หรือร้อยละ 2.16 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 4 หน่วยแผนที่ ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ BEACH หาดทราย มีเนื้อที่ 153 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ I เกาะ มีเนื้อที่ 1,219 ไร่ หรือร้อยละ 1.71 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 353 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 3,093 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินต้น มีเนื้อที่ 16,921 ไร่ หรือร้อยละ 23.74 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินเขาขาด (Kkt) ปัญหาดินเค็ม มีเนื้อที่ 14,782 ไร่ หรือร้อยละ 20.74 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt) ปัญหาดินทรายจัด มีเนื้อที่ 5,399 ไร่ หรือร้อยละ 7.57 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินบางละมุง (Blm) และชุดดินหัวหิน (Hh) และปัญหาดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ 2,653 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินระแงะ (Ra)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน (cmol/kg)	ความ อิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำ ไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของ ชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Bc-lsA	0-2	>150	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.5	5.0-6.0	<2	-	3,573	5.01
Blm-slA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	5.0-6.0	<2	-	220	0.31
Blm-slA*	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	<10	<35	5.0-5.5	5.0-6.0	<2	-	1,414	1.98
Chl-slA	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	192	0.27
Hh-lsA	0-2	>150	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	<10	>75	6.0-8.0	6.0-8.0	<2	-	192	0.27
Kkt-clB	2-5	0-50	ดีถึงดีปานกลาง	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	15,821	22.20
Kkt-clC	5-12	0-50	ดีถึงดีปานกลาง	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	188	0.26
Kkt-gclB	2-5	0-50	ดีถึงดีปานกลาง	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	912	1.28
Kut-sic1A	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.0	<2	-	5,184	7.27
LL-hb,gm-sic1A	0-2	>150	ดีปานกลางถึง ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-6.5	<2	-	11	0.02
LL-mw,pic-sic1A	0-2	>150	ดีปานกลาง	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,152	4.42
LL-pic-sic1A	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	194	0.27
LL-sic1A	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	11	0.02
Pac-clB	2-5	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	6.0-7.0	4.5-5.5	<2	-	23	0.03
Ptl-sic1A	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,148	4.42
Pym-clA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,055	4.29
Ra-sicA	0-2	>150	เลวมาก	ปานกลาง	>20	<35	4.5-5.0	4.5-5.0	<2	50-100	2,653	3.72
Ro-silA	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	1,542	2.16
Stu-slA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,971	5.57
Tkt-silA	0-2	>150	เลวมาก	สูง	>20	>75	6.0-8.0	7.5-8.0	<2	-	14,694	20.62
Tkt-silA*	0-2	>150	เลวมาก	ปานกลาง	>20	>75	6.0-8.0	7.5-8.0	<2	-	88	0.12

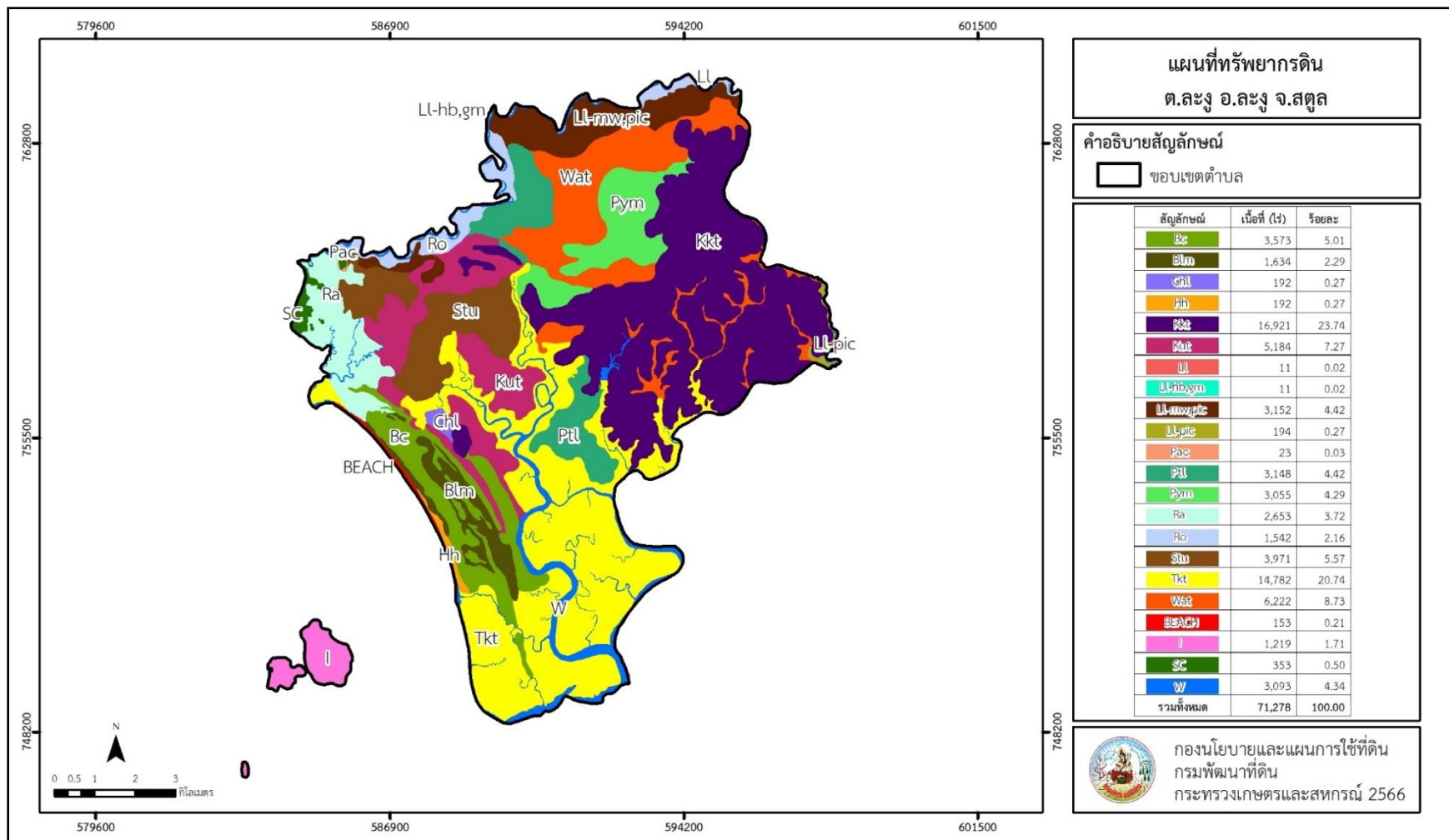
ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอึดตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Wat-clA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	5,301	7.44
Wat-sic1A	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	495	0.69
Wat-sic1A*	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	426	0.60
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	353	0.50
BEACH	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153	0.21
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,219	1.71
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,093	4.34
รวมทั้งหมด											71,278	100.00

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

2. เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลสูง คือ

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน ได้แก่ ดินเค็ม ดินตื้น ดินเปรี้ยวจัด และดินทรายจัด
- 2) การชะล้างพังทลายของดิน
- 3) ขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง
- 4) โรคพืชและแมลงศัตรูพืช
- 5) น้ำท่วมซ้ำซาก
- 6) น้ำเน่าเสีย
- 7) แพะทำลายผลผลิต
- 8) ปัญหาบ่อขยะเทศบาลส่งกลิ่น
- 9) ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ที่ดินทำกินไม่เพียงพอ พื้นที่ทำกินอยู่ในเขตป่าตาม

กฎหมาย

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลสูง มีความต้องการ 11 ประการ คือ

- 1) ต้องการแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ในทุกพื้นที่หมู่บ้าน
- 2) ต้องการแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ในพื้นที่ หมู่ที่ 2, 3, 4, 8, 12 และ 16
- 3) ต้องการสนับสนุนการขุดลอกทางระบายน้ำ คู ลำคลอง ห้วย ในพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากมีการตื้นเขินของแหล่งน้ำ ในพื้นที่ หมู่ที่ 2, 3, 13, 14, 15 และ 17
- 4) ต้องการรับการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน โรคพืช และแมลงศัตรูพืช ในพื้นที่ หมู่ที่ 2, 3, 5, 8, 10, 11 และ 12
- 5) ต้องการก่อสร้างแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ ในพื้นที่ หมู่ที่ 2, 3, 4, 8, 12, 13, 14, 16 และ 17
- 6) ต้องการรับการสนับสนุนการก่อสร้างทางลำเลียง ในพื้นที่ หมู่ที่ 2 และ 14

- 7) ต้องการขอรับสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ต้นพันธุ์พืช วัสดุทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น ในพื้นที่ หมู่ที่ 1, 2, 3, 5, และ 10
 - 8) ต้องการแก้ไขปัญหาสัตว์เข้าทำลายผลผลิตพืช ในพื้นที่ หมู่ที่ 3
 - 9) ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตเดิม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปลูกพืช ชุดคู-ยกร่อง เพื่อปลูกปาล์มน้ำมันและยางพารา ในพื้นที่ หมู่ที่ 11, 14 และ 16
 - 10) ต้องการแก้ไขปัญหาบ่อขยะส่งกลิ่น และน้ำเน่าเสีย ในพื้นที่ หมู่ที่ 8 และ 10
 - 11) ต้องการขอรับการรังวัดพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในทุกพื้นที่หมู่บ้าน
- ผลจากการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 8 ประการ คือ

- 1.1) การใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพ
- 1.2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 1.3) การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน
- 1.4) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ
- 1.5) การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานสู่ความมั่นคง
- 1.6) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรที่ดิน
- 1.7) การขยายตัวของเมือง
- 1.8) มาตรการกำจัดขยะ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 11 ประการ คือ

- 2.1) ความต้องการที่ดินทำกิน
- 2.2) ความต้องการแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม
- 2.3) จัดหาแหล่งน้ำ
- 2.4) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.5) แก้ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก
- 2.6) เตรียมแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- 2.7) แก้ปัญหาผลผลิตเสียหายจากโรคและแมลง
- 2.8) แก้ปัญหาการไม่มีกรรมสิทธิ์
- 2.9) การใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภท

2.10) การบุกรุกพื้นที่ป่า

2.11) การเติบโตในด้านการท่องเที่ยว

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 9 ประการ คือ

3.1) ปัญหาทรัพยากรดิน ได้แก่ ดินเค็ม ดินตื้น ดินเปรี้ยวจัด และดินทรายจัด

3.2) การชะล้างพังทลายของดิน

3.3) ขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

3.4) โรคพืชและแมลงศัตรูพืช

3.5) น้ำท่วมซ้ำซาก

3.6) น้ำเน่าเสีย

3.7) แพะทำลายผลผลิต

3.8) ปัญหาบ่อยเขตเทศบาลส่งกลิ่น

3.9) ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ที่ดินทำกินไม่เพียงพอ พื้นที่ทำกินอยู่ในเขตป่าตาม

กฎหมาย

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 7 ประการ คือ

4.1) ผลผลิตทางการเกษตรลดลง

4.2) รายได้ของเกษตรกรลดลง

4.3) ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

4.4) ที่ดินเสื่อมโทรม

4.5) การปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ

4.6) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต

4.7) กลิ่นเหม็นขยะไม่พึงประสงค์

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

5.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

5.2) แผนปฏิรูปประเทศ

5.3) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

5.4) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.5) แผนการจัดการทรัพยากรดินและน้ำในพื้นที่รับน้ำและอ่างเก็บน้ำให้เกิด

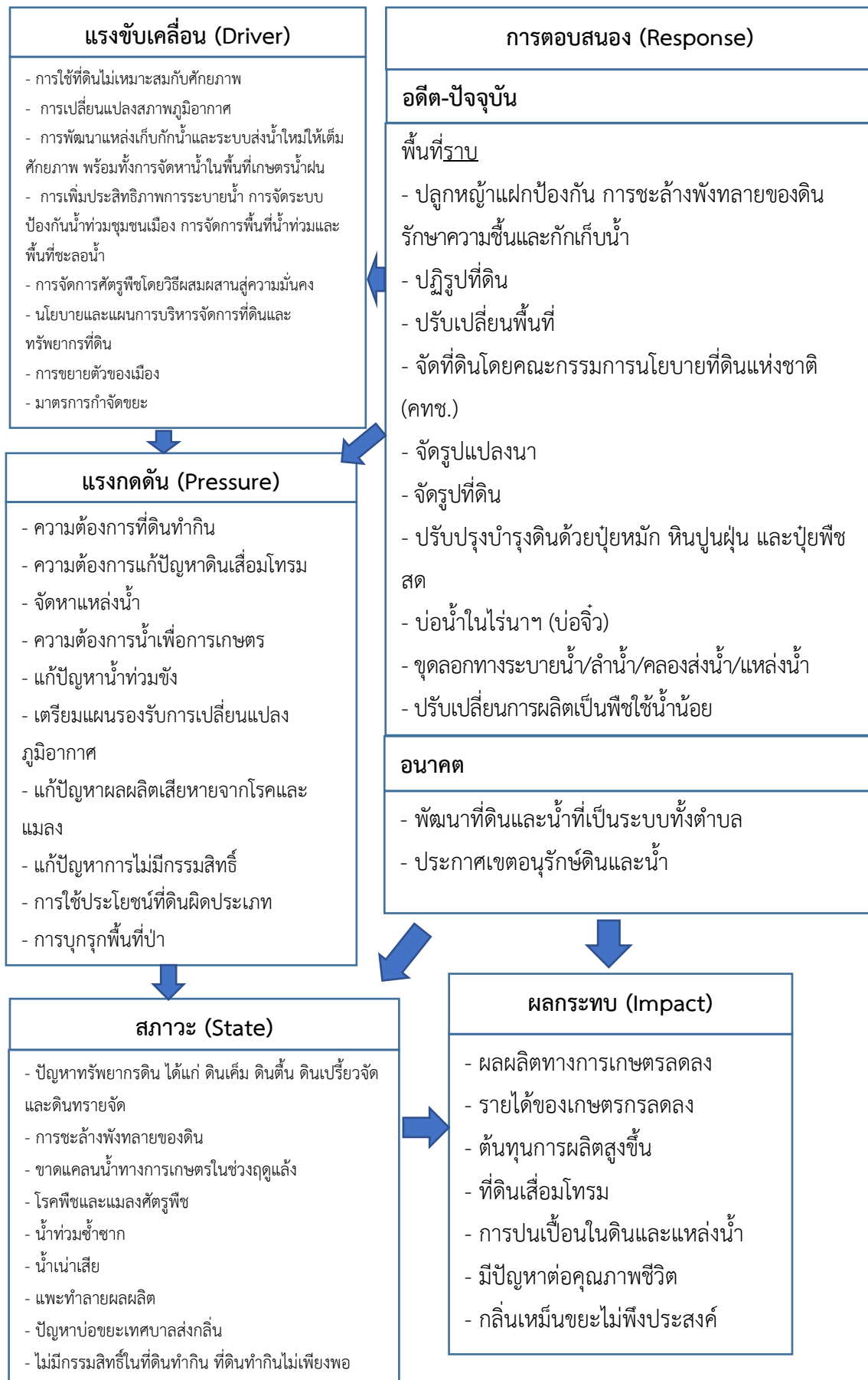
ประโยชน์ด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.6) แผนแม่บทรับรองการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

5.7) แผนการใช้ที่ดินของประเทศไทย

- 5.8) มาตรการ กฎหมาย นโยบายคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม
- 5.9) จัดระบบมาตรการการใช้ประโยชน์จากผลผลิตจากป่าชายเลน
- 5.10) ดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่า รวมถึงพื้นที่เสื่อมโทรม
- 5.11) จัดทำแนวเขตป่าชายเลนให้ชัดเจน
- 5.12) จัดทำแนวกันคลื่นริมชายหาด ปลูกป่าชายเลน
- 5.13) สอบสวน พิสูจน์สิทธิที่ดิน การใช้ประโยชน์
- 5.14) มาตรการจัดการขยะของหน่วยงานรัฐ

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.2.1) พื้นที่ลุ่ม

- 1) ข้าว - นาปี เริ่มปลูกเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมกราคม พันธุ์ที่ปลูก คือ พันธุ์เล็บนก พัทลุง กข.79 และราชินี - นาปรัง เริ่มปลูกเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม พันธุ์ที่ปลูก คือ พันธุ์ใบยูโส
- 2) ปาล์มน้ำมัน ให้ผลผลิตตลอดปี ผลผลิตดีในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน ส่วนช่วงเดือนตุลาคมเป็นช่วงหยุดเก็บเกี่ยว เนื่องจากเป็นช่วงลมมรสุมหนักที่สุด
- 3) พืชผัก ได้แก่ ผักบุ้ง ผักกาด แตงกวา พักทอง แตงโม และถั่วฝักยาว
- 4) ประมง ประกอบด้วย การทำบ่อกึ่ง (กึ่งแวนนาไม) เลี้ยงปลาในกระชัง (ปลากะพง)
- 5) ยางพารา ให้ผลผลิตตลอดปี ผลผลิตลดลงในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม เนื่องจากเป็นช่วงหยุดกรีดยาง
- 6) ไม้ผลผสม ได้แก่ ทุเรียน ลองกอง มังคุด เงาะ และจำปาตะ
- 7) ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	บริเวณพื้นที่ลุ่ม											
1. ข้าว	ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง											
2. ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน											
3. พืชผัก	ผักบุ้ง ผักกาด แตงกวา พักทอง แตงโม และถั่วฝักยาว											
4. ประมง	กึ่งแวนนาไม ปลากะพง											
5. ยางพารา	ยางพารา											
6. ไม้ผลผสม	ทุเรียน ลองกอง มังคุด เงาะ และจำปาตะ											
7. ไม้ยืนต้น	มะพร้าว											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้นๆเหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ หรือการปลูกพืชต่างๆ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และ คำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจน ต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวทุเรียน กาแฟโรบัสต้า
โกโก้ ข้าว ส้มโชกุน กล้วยเลี้ยงสัตว์

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	ทุเรียน	กาแฟโรบัสต้า	โกโก้	ข้าว	ส้มโชกุน	หญ้าเลี้ยงสัตว์
Bc-lsA	S2n	S3o	S2n	S2ns	S2ns	N	N	S2ns	S2n
Blm-slA	N	S3o	N	N	N	N	S2n	N	S2on
Blm-slA*	N	S3o	N	N	N	N	S2ns	N	S2ons
Chl-slA	S2n	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o	S2ns	S2n
Hh-lsA	S2n	S3o	S2n	S2ns	S2ns	N	N	S2ns	S2n
Kkt-clB	S3r	N	N	N	N	N	S3o	N	S2rn
Kkt-clC	S3r	N	N	N	N	N	S3ewo	N	S2rn
Kkt-gclB	S3r	N	N	N	N	N	S3o	N	S2rn
Kut-siclA	N	S3o	N	N	N	N	S2n	N	S2on
Ll-hb,gm-siclA	S3o	S2o	S3o	S3o	N	N	S2o	S3o	S2o
Ll-mw,pic-siclA	S2on	S2n	S2on	S2ons	S2ons	S2on	S2on	S2ons	S2n
Ll-pic-siclA	S2n	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o	S2ns	S2n
Ll-siclA	S2n	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o	S2ns	S2n
Pac-clB	S2n	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o	S2ns	S2n
Ptl-siclA	N	S3o	N	N	N	N	S2n	N	S2on
Pym-clA	S3o	S2on	S3o	S3o	N	N	S2n	S3o	S2on
Ra-sicA	N	N	N	N	N	N	S3z	N	S3zo
Ro-silA	S2n	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o	S2ns	S2n

ตารางที่ 5-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	ทุเรียน	กาแฟโรบัสต้า	โกโก้	ข้าว	ส้มโชกุน	หญ้าเลี้ยงสัตว์
Stu-sIA	S3o	S2on	S3o	S3o	N	N	S2n	S3o	S2on
Tkt-sIA	N	N	N	N	N	N	S1	N	N
Wat-clA	S3o	S2on	S3o	S3o	N	N	S2n	S3o	S2on
Wat-sicIA	S3o	S2on	S3o	S3o	N	N	S2n	S3o	S2on
Wat-sicIA*	S3o	S2ons	S3o	S3o	N	N	S2ns	S3o	S2ons
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

- e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

r = สภาพการหยั่งลึกของราก
- z = สารพิษ

x = การมีเกลือมากเกินไป

m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
- o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพ โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อมูลหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้ พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดิน หรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ เขตป่าไม้เสื่อมโทรม และเขตฟื้นฟูธรรมชาติ มีเนื้อที่ 16,616 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 23.31 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ (สัญลักษณ์ 1100) มีเนื้อที่ 11,648 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 16.34 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไขดงกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตป่าไม้เสื่อมโทรม (สัญลักษณ์ 1200) มีเนื้อที่ 143 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่ตำบล แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้ที่มีลักษณะเสื่อมโทรม ซึ่งหากปล่อยไว้ตามธรรมชาติไม่มีการเข้าไปปรกวนอาจฟื้นตัวกลับมาเป็นป่าสมบูรณ์ได้ดังเดิม

3) เขตฟื้นฟูธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 1300) มีเนื้อที่ 4,825 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก แ้วถางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 5 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมขั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 42,612 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 59.78 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตมากที่สุด ในตำบล เนื่องจากมีระบบชลประทาน สามารถส่งน้ำช่วยในการปลูกพืชเพื่อทำการเกษตรนอกฤดูฝน โดยเฉพาะข้าวนาปรัง

และพืชอายุสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช แยกตามชนิดพืช ส่งผลให้มีศักยภาพของที่ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระดับสูงถึงปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (ชั้นดี) (สัญลักษณ์ 2110) มีเนื้อที่ 64 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมสูงถึงปานกลาง และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) และเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ดัดข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท1) (สัญลักษณ์ 2211) มีเนื้อที่ 292 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง

- เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท1) (สัญลักษณ์ 2212) มีเนื้อที่ 41 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ ทุเรียน เงาะ ลองกอง

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท1) (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 1,763 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.47 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว

- เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพสูง ประเภท1) (สัญลักษณ์ 2214) มีเนื้อที่ 15 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูก ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท2) (สัญลักษณ์ 2221) มีเนื้อที่ 2,512 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.52 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อย ถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท2) (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 337 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ ทุเรียน เงาะ ลองกอง

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท2) (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 17,376 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 24.38 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้น ที่ปลูก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว

- เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพสูง ประเภท2) (สัญลักษณ์ 2224) มีเนื้อที่ 15 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูก ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด

3) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรม ที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่าง ๆ การทำ การเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึง ไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลายอย่าง เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการ หยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อ ความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการ ป้องกันไม่ให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (ศักยภาพต่ำ) (สัญลักษณ์ 2310) มีเนื้อที่ 644 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.90 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

(2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ) (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 516 ไร่ หรือ คิดเป็น ร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ ทุเรียน เงาะ ลองกอง

(3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ) (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 17,336 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 24.32 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว

4) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 1,683 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.36 ของเนื้อที่ ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมงได้แก่ การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

5) เขตปศุสัตว์ (สัญลักษณ์ 2500) มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ ตำบล ประกอบด้วย 1 เขตรอง ได้แก่ เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2520) ปัจจุบันมีการสร้างโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ประเภทต่าง ๆ มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 6,099 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.56 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 5,734 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 8.04 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 252 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

(3) เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ (สัญลักษณ์ 3300) มีเนื้อที่ 113 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินที่นอกเหนือจาก 2 เขตดังกล่าวข้างต้น เช่น สถานที่พักผ่อนท่องเที่ยว สวนสาธารณะ รีสอร์ท ระบบขนส่งมวลชน โบราณสถาน เป็นต้น

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 3,662 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.14 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 3,184 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 4.47 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 479 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.67 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 1,102 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.55 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ

6.2.6 เขตรักษาสมดุของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 1,187 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.67 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม

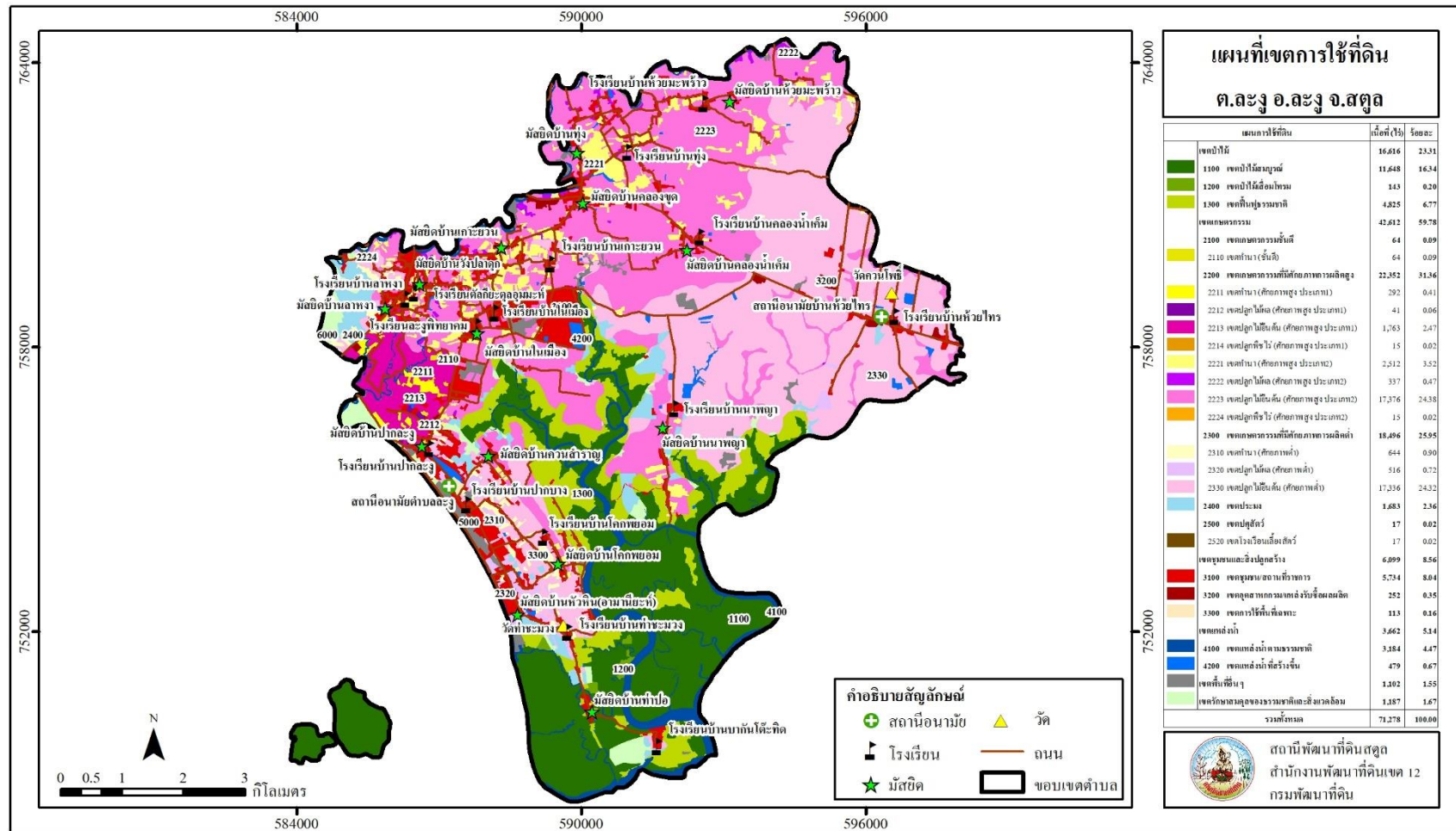
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	16,616	23.31
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	11,648	16.34
1.2 เขตป่าไม้เสื่อมโทรม	143	0.20
1.3 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	4,825	6.77
2. เขตเกษตรกรรม	42,612	59.78
2.1 เขตเกษตรกรรมชั้นดี	64	0.09
1) เขตทำนา (ชั้นดี)	64	0.09
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง	22,352	31.36
1) เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท1)	292	0.41
2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท1)	41	0.06
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท1)	1,763	2.47
4) เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพสูง ประเภท1)	15	0.02
5) เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท2)	2,512	3.52
6) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท2)	337	0.47
7) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท2)	17,376	24.38
8) เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพสูง ประเภท2)	15	0.02
2.3 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	18,496	25.95
1) เขตทำนา (ศักยภาพต่ำ)	644	0.90
2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ)	516	0.72
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	17,336	24.32
2.4 เขตประมง	1,683	2.36
2.5 เขตปศุสัตว์	17	0.02
1) เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	17	0.02
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,099	8.56
1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	5,734	8.04
2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	252	0.35

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
3) เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	113	0.16
4. เขตแหล่งน้ำ	3,662	5.14
1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	3,184	4.47
2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	479	0.67
5. เขตพื้นที่อื่นๆ	1,102	1.55
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,187	1.67
รวม	71,278	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2571

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลละงูไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลละงู เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินสตูล เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินสตูล นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอเพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินตื้น/ดินเค็ม/ดินทรายจัด/ดินเปรี้ยวจัด มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- (1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- (2) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- (3) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (4) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- (5) การรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน
- (6) การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดิน (ดินเปรี้ยวจัด/ดินเค็ม)
- (7) การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา
- (8) การพัฒนาต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

2) การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

- (1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- (3) การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำแหล่งน้ำคลองธรรมชาติ
- 3) การชะล้างพังทลายของดิน** มีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้
 - (1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - (2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน
 - (3) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

- (1) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) และการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล)
- (2) การส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล)
- (3) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)
- (4) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)
- (5) การส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล)
- (6) การส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

การสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำและปรับปรุงงานชลประทาน (โครงการชลประทานสตูล)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลสูงเมื่อนวันที่ 6 มิถุนายน 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การขาดแคลนน้ำ การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลสูง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลสูงในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินอันเกิดจากปัญหาทรัพยากรดินที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ ได้แก่ ดินตื้น ดินเค็ม

ดินทรายจัดและดินเปรี้ยว (2) ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน และปัญหารองลงมาคือปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปัญหาดังกล่าวนี้นำส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในส่วนของปัญหาทรัพยากรดินที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ อันได้แก่ ดินตื้น ดินเค็มชายทะเล ดินทรายจัดและดินเปรี้ยวจัด ล้วนเป็นปัญหาที่ต้องมีวิธีการจัดการดินที่ถูกต้อง ปัญหาดินตื้นนอกจากจะมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำแล้วคุณสมบัติทางกายภาพยังเป็นข้อจำกัดในการเจริญเติบโตของพืช เพราะมีปริมาณชั้นส่วนเศษหินและลูกรังปะปนอยู่ในเนื้อดิน ทำให้มีเนื้อดินน้อย ดินจึงอุ้มน้ำได้น้อย มักขาดแคลนน้ำในฤดูฝนทั้งช่วง ส่งผลให้พืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้ดี และให้ผลผลิตต่ำ ปัญหาดินเค็มซึ่งพบในพื้นที่ป่าชายเลนด้านทิศตะวันออกของตำบล เป็นพื้นที่ไม่ค่อยเหมาะสมต่อการทำการเกษตร เนื่องจากเป็นดินที่มีเกลือสะสมอยู่ในปริมาณสูงจนเป็นอันตรายต่อพืช ปัญหาดินทรายจัดเป็นดินที่มีเนื้อหยาบมีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ดูดซับน้ำและธาตุอาหารได้น้อย ทำให้พืชที่ปลูกขาดน้ำได้ง่าย เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ส่วนปัญหาดินเปรี้ยวจัด เป็นดินที่มีความเป็นกรดสูงมาก มีผลต่อการละลายของธาตุอาหารพืชบางชนิด ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อรากพืช และการเจริญเติบโตของพืช ดังนั้นการจัดการปัญหาดินแต่ละชนิดควรมีการจัดการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินที่เกิดขึ้นนั้น ยังเกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานานโดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน พื้นที่ที่มีการไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันทำให้โครงสร้างของดินมีการเปลี่ยนแปลง ดินแน่นทึบ น้ำและอากาศในดินสูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณลดลงเนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป ดินจึงเสื่อมโทรมลงเรื่อย ๆ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยรวม จึงควรปรับปรุงโครงสร้างดินทางกายภาพ และใช้สารปรับปรุงดินเพื่อปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดินให้มีความเหมาะสม บำรุงดินโดยเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ ร่วมกับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ รวมทั้งการอนุรักษ์พื้นที่ป่าตามธรรมชาติและพื้นที่ระบบนิเวศน์

ในส่วนของปัญหาการชะล้างพังทลายของดินจากการวิเคราะห์ระดับการชะล้างพังทลายของดินของตำบลละงู ซึ่งมีเนื้อที่รวม 71,278 ไร่ นั้น พบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่มีระดับความสูญเสียดินอยู่ที่ระดับน้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี) จำนวน 58,037 ไร่ หรือร้อยละ 81.43 รองลงมามีระดับความสูญเสียดินอยู่ที่ระดับปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี) จำนวน 12,648 ไร่ หรือร้อยละ 17.74 พื้นที่ระดับความสูญเสียดินระดับรุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี) จำนวน 573 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 พื้นที่มีระดับความสูญเสียดินอยู่ที่ระดับรุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี) จำนวน 13 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 พบพื้นที่มีระดับความสูญเสียดินอยู่ที่ระดับรุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี) จำนวน 7 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 (รูปที่ 7-1)

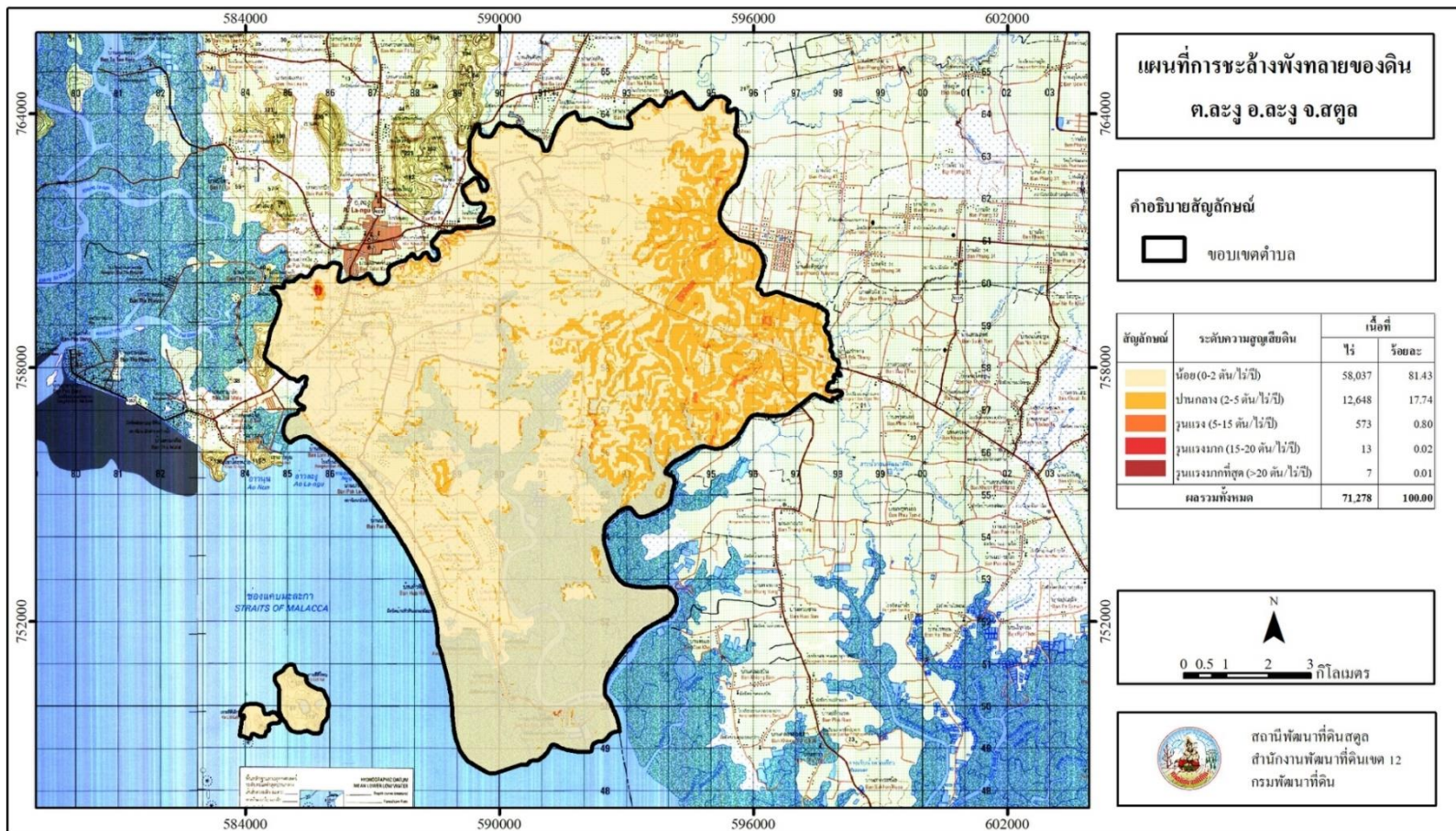
ในกรณีของปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรในช่วงฤดูแล้งนั้น นอกจากการเกิดการชะล้างพังทลายของดินส่งผลให้เกิดการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจนตื้นเขินแล้ว การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้อง

วางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อกักเก็บน้ำในดิน คงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อจัดหาน้ำให้แหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระบบการขาดแคลนน้ำและน้ำท่วม จะสรุปได้ว่ามี 5 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝายกั้นน้ำ ลำน้ำ เป็นต้น (2) สร้างอ่าง ฝายเก็บน้ำ เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ขุดเจาะบ่อบาดาล (4) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (5) ป้องกันน้ำท่วม

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 5 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบัน แล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แล้วจะแก้ไขปัญหาระบบการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาระบบการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมจะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาระบบการชะล้างพังทลายของดิน กับปัญหาระบบการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” ทั้งพื้นที่ตำบลที่รวมข้อเสนอในการแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากตำบลละงูมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ และลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย พื้นที่ลาดเทจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือสู่ตอนกลาง การจัดการพื้นที่ควรก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จัดรูปที่ดิน วางผังน้ำทั้งระบบ และสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ในส่วนของตอนใต้ของตำบลซึ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลน ส่วนด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล การจัดการพื้นที่ควรพัฒนาที่ดินและระบบน้ำ ได้แก่ การขุดลอกคลอง ก่อสร้างสระน้ำ ฝายกั้นน้ำ คลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำหรือคันดินป้องกันน้ำท่วม การขุดบ่อบาดาล ปรับรูปที่ดินปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต และการทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมถึงการส่งเสริมปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน ไม่กระทบต่อระบบนิเวศน์ป่าชายเลน เกิดประโยชน์ทั้งตัวเกษตรกร ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 7-1 การชะล้างพังทลายของดินในเขตการใช้ที่ดิน ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/ โครงการ	งบประมาณ (บาท)
เขตเกษตรกรรมขั้นดี		
1. เขตทำนา เนื้อที่ 64 ไร่	-	-
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 1)		
1. เขตทำนา เนื้อที่ 292 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน เป้าหมาย 50 ไร่ 2) โครงการไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน เป้าหมาย 50 ไร่	9,000 17,000
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41 ไร่	-	-
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 1,763 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร (ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก) เป้าหมาย 10 ตัน 2) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเข้มแข็ง) เป้าหมาย 1 กลุ่ม 3) โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ (ธนาคารปุ๋ยหมัก/ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ) เป้าหมาย 20 ตัน 2,000 ลิตร 4) โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เป้าหมาย 50 ไร่ 5) โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูกยางพารา/ปาล์มน้ำมัน (บริการวิเคราะห์ดิน/ส่งเสริมน้ำหมักชีวภาพ) เป้าหมาย 100 ไร่ 6) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้) เป้าหมาย 50 ไร่	34,000 2,850 94,000 60,750 35,500 55,750
4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่	-	-
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)		
1. เขตทำนา เนื้อที่ 2,512 ไร่	1) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ผลิตข้าว โดยการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป้าหมาย 30 ไร่ 2) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เป้าหมาย 50 ไร่	126,750 400,000

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/ โครงการ	งบประมาณ (บาท)
	3) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (งานระบบส่งน้ำในไร่นา/ชุดลอกคลองระบายน้ำ) 4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 2 บ่อ 5) โครงการไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน เป้าหมาย 50 ไร่ 6) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเข้มแข็ง) เป้าหมาย 1 กลุ่ม	- 41,200 17,000 2,850
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 337 ไร่	1) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 1 บ่อ	20,600
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,376 ไร่	1) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เป้าหมาย 100 ไร่ 2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร เป้าหมาย 50 ไร่ 3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 5 บ่อ 4) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเข้มแข็ง) เป้าหมาย 3 กลุ่ม 5) โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ การก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก ฝายชะลอน้ำ บ่อดักตะกอน ทางลำเลียงในไร่นา ฯลฯ 6) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเข้มแข็ง) เป้าหมาย 1 กลุ่ม 7) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 100 ไร่	800,000 160,000 103,000 8,550 100,000 2,850 86,500
4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่	-	-
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ		
1. เขตทำนา เนื้อที่ 644 ไร่	1) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (การปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 20 ไร่ 2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map เป้าหมาย 30 ไร่	17,300 60,000

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/ โครงการ	งบประมาณ (บาท)
	3) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เป้าหมาย 50 ไร่	400,000
	4) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน เป้าหมาย 50 ไร่	9,000
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 516 ไร่	1) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (การปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 20 ไร่	17,300
	2) โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูกไม้ผล/พืชผสมผสาน (บริการวิเคราะห์ดิน/ส่งเสริมน้ำหมักชีวภาพ) เป้าหมาย 100 ไร่	35,500
	3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 1 บ่อ	20,600
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,336 ไร่	1) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เป้าหมาย 100 ไร่	800,000
	2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร เป้าหมาย 50 ไร่	160,000
	3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 5 บ่อ	103,000
	4) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเข้มแข็ง) เป้าหมาย 3 กลุ่ม	8,550
	5) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 100 ไร่	86,500
	6) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map เป้าหมาย 30 ไร่	60,000
เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 3,662 ไร่	1) โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เป้าหมาย 20,000 กล้า	14,600
	2) โครงการส่งเสริมการผลิตสารบำบัดน้ำเสีย พด.6 เพื่ออนุรักษ์แหล่งน้ำชุมชน เป้าหมาย 100 ลิตร	1,300

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
เขตเกษตรกรรมขั้นดี 1. เขตทำนา เนื้อที่ 64 ไร่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 1) 1. เขตทำนา เนื้อที่ 292 ไร่ 2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41 ไร่ 3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 1,763 ไร่ 4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2) 1. เขตทำนา เนื้อที่ 2,512 ไร่ 2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 337 ไร่ 3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,376 ไร่ 4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ 1. เขตทำนา เนื้อที่ 644 ไร่ 2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 516 ไร่ 3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,336 ไร่	การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม พื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มศักยภาพการผลิต 1) โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล) 2) โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 3) โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 4) โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 5) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 6) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 7) โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) /การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล) 8) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน (โครงการชลประทานสตูล) 9) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ (โครงการชลประทานสตูล) 10) โครงการจัดทำแปลงสาธิตเกษตรพอเพียงตามแนวพระราชดำริ (อบต.ละงู) 11) โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้เกษตรกรในพื้นที่ (อบต.ละงู) การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต 1) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล) 2) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer & Young Smart Farmer) (สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) 3) โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล) 4) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล)
เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 3,662 ไร่	1) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน (กรมชลประทาน)

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
เขตเกษตรกรรมชั้นดี															
1. เขตทำนา เนื้อที่ 64 ไร่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 1)															
1. เขตทำนา เนื้อที่ 292 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	18,000	18,000	18,000	-	54,000	สพด.สตูล
	2) โครงการโคกลบดอชิงเพื่อเพิ่ม อินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	ไร่	-	100	-	-	-	100	-	34,000	-	-	-	34,000	
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41 ไร่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 1,763 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด ใช้สารเคมีทางการเกษตร (ส่งเสริมการ ผลิตปุ๋ยหมัก)	ตัน	-	10	10	10	-	30	-	34,000	34,000	34,000	-	102,000	สพด.สตูล
	2) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อ ยอดกลุ่มเข้มแข็ง)	กลุ่ม/ ราย	-	1/15	1/15	-	-	1/15	-	2,850	2,850	-	-	5,700	
	3) โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ (ธนาคาร ปุ๋ยหมัก/ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ)	ตัน,ลิตร	-	20/2,000	20/2,000	20/2,000	-	60/6,000	-	94,000	94,000	94,000	-	282,000	
	4) โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อทดแทนการใช้ ปุ๋ยเคมี	ไร่	-	50	-	-	-	50	-	60,750	-	-	-	60,750	
	5) โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูก ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน (บริการวิเคราะห์ ดิน/ส่งเสริมน้ำหมักชีวภาพ)	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	35,500	35,500	35,500	-	106,500	

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	6) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้) เป้าหมาย 50 ไร่	ไร่	-	50	50	-	-	100		55,750	55,750	-	-	111,500	
	7) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราและปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ประสบปัญหาโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา (จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด)	ไร่	-	-	50	50	-	100	-	-	43,250	43,250	-	86,500	
	8) โครงการศึกษาวิจัยการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน	โครงการ	-	-	-	1	-	1	-	-	-	80,000	-	80,000	
4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)															
1. เขตทำนา เนื้อที่ 2,512 ไร่	1) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ผลิตข้าว โดยการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	-	30	30	30	-	90	-	126,750	126,750	126,750	-	380,250	สพด.สตูล
	2) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	50	50	50	-	150	-	400,000	400,000	400,000	-	1,200,000	
	3) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ (งานระบบส่งน้ำในไร่นา/ชุดลอกคลองระบายน้ำ)	แห่ง	-	-	-	1	-	1	-	-	-	500,000	-	500,000	
	4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	2	-	-	-	2	-	41,200	-	-	-	41,200	
	5) โครงการไถกลบตอซังเพื่อเพิ่ม อินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	ไร่	-	51	50	-	-	100	-	17,000	17,000	-	-	34,000	
	6) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อ ยอดกลุ่มเข้มแข็ง)	กลุ่ม/ ราย	-	1/15	1/15	-	-	1/15	-	2,850	2,850	-	-	5,700	

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 337 ไร่	1) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	1	-	-	-	1	-	20,600	-	-	-	20,600	สพด.สตูล
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,376 ไร่	1) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	800,000	800,000	800,000	-	2,400,000	สพด.สตูล
	2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำใน พื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	-	50	50	50	-	150	-	160,000	160,000	160,000	-	480,000	
	3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	5	5	5	-	15	-	103,000	103,000	103,000	-	309,000	
	4) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อ ยอดกลุ่มเข้มแข็ง)	กลุ่ม	-	3	3	3	-	3	-	8,550	8,550	8,550	-	25,650	
	5) โครงการป้องกันการชะล้างพังทลาย ของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วย ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	โครงการ	-	-	-	1	-	1	-	-	-	500,000	-	500,000	
	6) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริม การปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 100 ไร่	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	86,500	86,500	86,500	-	259,500	
4. เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 15 ไร่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ															
1. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 644 ไร่	1) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (การ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด)	ไร่	-	20	20	20	-	60		17,300	17,300	17,300	-	51,900	สพด.สตูล
	2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ตาม Agri-Map	ไร่	-	30	30	-	-	60		60,000	60,000	-	-	120,000	
	3) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	50	50	50	-	150	-	400,000	400,000	400,000	-	1,200,000	

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	4) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	-	50	50	50	-	150	-	9,000	9,000	9,000	-	27,000	สพด.สตูล
	5) โครงการศึกษาวิจัยการจัดการพื้นที่ลุ่ม ต่ำที่มีการปลูกยางพาราเพื่อการเกษตร แบบผสมผสาน	โครงการ	-	-	-	1	-	1	-	-	-	80,000	-	80,000	
2. เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 516 ไร่	1) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (การ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด)	ไร่	-	20	20	20	-	60		17,300	17,300	17,300	-	51,900	สพด.สตูล
	2) โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อปลูกไม้ ผล/พืชผสมผสาน (บริการวิเคราะห์ดิน/ ส่งเสริมหมักชีวภาพ)	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	35,500	35,500	35,500	-	106,500	
	3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	1	-	-	-	1	-	20,600	-	-	-	20,600	
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 17,336 ไร่	1) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	800,000	800,000	800,000	-	2,400,000	สพด.สตูล
	2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำใน พื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	-	50	50	50	-	150	-	160,000	160,000	160,000	-	480,000	
	3) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	5	5	5	-	15	-	103,000	103,000	103,000	-	309,000	
	4) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อ ยอดกลุ่มเข้มแข็ง)	กลุ่ม	-	3	3	3	-	3	-	8,550	8,550	8,550	-	25,650	
	5) โครงการป้องกันการชะล้างพังทลาย ของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วย ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	โครงการ	-	-	-	1	-	1	-	-	-	500,000	-	500,000	
	6) โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน (ส่งเสริม การปรับปรุงพื้นที่ดินกรด) เป้าหมาย 100 ไร่	ไร่	-	100	100	100	-	300	-	86,500	86,500	86,500	-	259,500	

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	7) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ตาม Agri-Map	ไร่	-	30	30	-	-	60	-	60,000	60,000	-	-	120,000	
เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 3,662 ไร่	1) โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูก หญ้าแฝก	กล้า	-	20,000	20,000	-	-	40,000	-	14,600	14,600	-	-	29,200	สพด.สตูล
	2) โครงการส่งเสริมการผลิตสารบำบัดน้ำ เสีย พด.6 เพื่ออนุรักษ์แหล่งน้ำชุมชน	ลิตร	-	100	100	-	-	200	-	1,300	1,300	-	-	2,600	

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2566. **แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, กรุงเทพฯ.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. **ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565**. แหล่งที่มา : <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. **สถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี พ.ศ.2536-2565 (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2566. **แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล)**. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. **แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิภ. 2542. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน**. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.
- องค์การบริหารส่วนตำบลละงู. 2566. **วิสัยทัศน์ พันธกิจ**. แหล่งที่มา : <http://www.langu.go.th/public>, 30 พฤษภาคม 2566.

